

eul_wid: kvy-aa

Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς · Sotion of Alexandria

On Rivers, Springs, and Lakes

Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Ἱστορία History

Format: Πεζός Prose

SOTIONIS ΤΩΝ ΣΠΟΡΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΚΑΙ ΚΡΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΝΩΝ
ΠΑΡΑΔΟΞΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ. Κρήνη ἐν Ποτνίαις περὶ Θήβας, ἐξ ἧς οἱ ἵπποι πίνοντες
μαίνονται, ὡς ἱστορεῖ Ἰσίδωρος ἐν δευτέρῳ ἀπίστων.

- ² Κρήνη ἐν Κλαζομεναῖς, ἀφ' ἧς τὰ θρέμματα πίνοντα τὴν ἐρέαν χρωματίνην ποιεῖ, ὡς ἱστορεῖ ὁ προειρημένος Ἰσίδωρος. Κρήνη ἐν Ἰνδοῖς, ἣ τοὺς κολυμβῶντας ἐπὶ τὴν γῆν ἐκβάλλει ὡς ἀπ' ὀργάνου, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.
- ⁴ Ἐν Κρήτῃ ὀχετὸς ὕδατος ἐστίν, ὃν οἱ διαβαίνοντες ὕοντος τοῦ Διὸς ἄβροχοι διαβαίνουσιν ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ὀχετῷ εἰσιν. Ἐν Πέρσαις φασὶν Ἀλεξάνδρῳ φανῆναι κρήνην ἐλαίου πληρουμένην αὐτομάτως.
- ⁶ Παρὰ Κιλικίᾳ φασὶν ὕδατος εἶναι τι σύστημα, ἐν ᾧ τὰ πεπνιγμένα τῶν ὀρνέων καὶ τῶν ἀλόγων ζώων ἐμβραχέντα ἀναζῆν. Ἐν τῇ ἐπὶ Συρακουσῶν ὁδῷ κρήνη οὐ μεγάλη ἐστὶν οὐδὲ ὕδωρ πολὺ ἔχουσα, ὅχλου δὲ ἐπελθόντος εἰς τὸν τόπον καὶ ψόφου γινομένου παρέχει ὕδωρ ἄφθονον, ὡς φησὶν Ἀριστοτέλης.
- ⁸ Κρήνη ἐν Παλικοῖς, ἣτις εἰς ὕψος ἀναρρίπτει τὸ ὕδωρ πηχέων ἕξ, ἔμφασιν ποιοῦσα μέλλειν κατακλύζειν τοὺς ὑποκειμένους τόπους, καθόλου δὲ οὐχ ὑπερεκχεῖται οὐδέν. ἐπὶ ταύτης οἱ ἐπιχώριοι τοὺς ὑπὲρ τῶν μεγίστων ὄρκους ποιοῦνται, ὡς ἱστορεῖ Ἰσίδωρος ἐν δευτέρῳ ἀπίστων. Περὶ Σκότουςαν τῆς Θεσσαλίας κρηνίδιον ἐστὶ μικρόν, ὃ τὰ ἔλκη πάντα θεραπεύει καὶ τῶν ἀλόγων ζώων εἰς ὃ ἐάν τις ξύλον μὴ λίαν συντρίψας, ἀλλὰ σχίσας ἐμβάλλῃ, ἀποκαθίσταται οὕτως κολλῶδες ἔχει τὸ ὕδωρ, ὡς φησὶν Ἰσίδωρος. ^[5]
- ¹⁰ Ἐν Λουσοῖς τῆς Ἀρκαδίας φησὶν Ἀριστοτέλης κρήνην τινὰ εἶναι, ἐν ἣ μῦς χερσαίους γίνεσθαι, καὶ τούτους κολυμβᾶν ἐν ἐκείνῃ τὴν διαίταν ποιουμένους. Φησὶν Ἰσίδωρος ἐν Ἀθαμᾷσι κρήνην εἶναι, ἧς τὸ μὲν ὕδωρ ψυχρὸν ὑπάρχειν, τὸ δ' ὑπὲρ αὐτὸ οὕτω θερμὸν ὑπάρχειν ὥστε, ἂν τις ὑπερθῇ φρύγανα, παραχρῆμα ἐξάπτεσθαι.
- ¹² Παρὰ Κλειτορίοις ὁ αὐτός φησιν εἶναι κρήνην, ἧς ὅταν τις τοῦ ὕδατος πῖνῃ, τοῦ οἴνου τὴν ὁσμὴν οὐ φέρει. Ὁ αὐτός φησιν ἐν Ἰταλίᾳ ἐν τῷ Ῥεατινῷ ἀγρῷ κρήνην εἶναι Μέντην ὀνομαζομένην, ὁμοίαν τῇ προειρημένῃ.

- Ὅμοιως ἐγγὺς Κόσης ἐστὶ κρήνη, εἰς ἣν ἐὰν θῇς κεράμιον οἴνου γέμον ὥστε ὑπερέχειν τὸ στόμα, παντὸς ὄξους εἶναι δριμύτερον παραχρῆμα, ὥς ἱστορεῖ ὁ αὐτός. Θεόπομπος ἱστορεῖ κρήνην ἐν Χρωψί τῆς Θράκης, ἐξ ἧς τοὺς λουσαμένους παραχρῆμα μεταλλάσσειν.
- 16 Ἑλλάνικός φησι περὶ Μαγνησίαν τὴν ἐπὶ Σιπύλου πηγὴν εἶναι, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας κοιλίαν ἀπολιθοῦσθαι. Κτησίας δὲ ἐν Αἰθιοπία κρήνην ἱστορεῖ τῷ χρώματι κιννάβαρι παραπλησίαν, τοὺς δὲ πίνοντας ἀπ' αὐτῆς παραλλάττειν τὴν διάνοιαν, ὥστε καὶ τὰ κρυφίως πεπραγμένα ὁμολογεῖν.
- 18 Ἐν Ἀραβίᾳ ἐστὶν Ἴσιδος κρήνη, ἣτις κοτύλης οἴνου ἐμβληθείσης κερναῖται καὶ πρὸς τὴν πόσιν εὐκρατος γίνεται, ὥς φησιν Ἀμώμητος. Ἀριστοτέλης Ἀμμωνος κρήνην εἶναί φησιν, ἧς τὸ ὕδωρ μεσημβρίας καὶ μεσονύκτου γίνεσθαι θερμὸν, ὃν φύσει ψυχρότατον.
- 20 Θεόπομπος ἐν Λυγκησταῖς φησι πηγὴν εἶναι τῇ μὲν γεύσει ὀξίζουσαν, τοὺς δὲ πίνοντας μεθύσκεσθαι ὥς ἀπὸ οἴνου. Ἐν Συκαμίναις πόλει λίμνη ἐστίν, ἧς τῷ ὕδατι οἱ λουσάμενοι ἢ πιόντες ἀπ' αὐτοῦ μαδῶσι τὰς τρίχας, τῶν δὲ ἀλόγων ζώων αἱ ὀπλαὶ ἀποπίπτουσιν, ὥς ἱστορεῖ Ἰσίγονος.
- 22 Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός λίμνην ἐν Σαυρομάταις φησὶν εἶναι, περὶ ἣν τὰ πετασθέντα τῶν ὀρνέων εἰς αὐτὴν πίπτειν. Ἡρόδοτος ἐν Μακροβίοις Αἰθίοψι κρήνην ἱστορεῖ, ἀφ' ἧς τοὺς λουσαμένους λιπαίνεσθαι.
- 24 Ἐν Κλειτορίοις δὲ τῆς Ἀρκαδίας κρήνην φασὶν εἶναι, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας μισεῖν τὸν οἶνον, ἐπικεχαράχθαι δὲ ἐπ' αὐτῆς ἐπίγραμμα τοιόνδε· ἀγρότα σὺν ποιύμαις τὸ μεσαμβρινὸν ἦν σε βαρύνῃ δίψος ἂν' ἐσχατιάς Κλείτορος ἐρχόμενον, τῆς μὲν ἀπὸ κρήνης ἄρυσαι πόμα καὶ παρὰ νύμφαις ὕδριασι στήσον πᾶν τὸ σὸν αἰπόλιον· ἀλλὰ σὺ μὴτ' ἐπὶ λουτρὰ βαλῆς χροῖ, μὴ σε καὶ αὔρη πημήνῃ τερπνῆς ἐντὸς ἐόντα μέθης. φεῦγε δ' ἐμὴν πηγὴν μισάμπελον, ἔνθα Μελάμπους ῥυσάμενος λύσσης Προίτιδας ἀργαλέης ἀντα καθαρμὸν ἔβαψεν ἀπόκρυφον, εὗτ' ἄρ' ἀπ' Ἄργους, οὔρεα τρηχεῖς ἤλυθεν Ἀρκαδίης. Ἀρίστων δὲ ὁ περιπατητικὸς φιλόσοφος ἐν τῇ Κίῳ πηγὴν φησιν ὕδατος εἶναι, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας ἀναισθήτους γίνεσθαι ταῖς ψυχαῖς· εἶναι δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης ἐπίγραμμα τοιόνδε· ἡδεῖα ψυχροῖο ποτοῦ λιβάς, ἣν ἀναβάλλει πηγὴ, ἀλλὰ νόω πέτρος ὁ τῆσδε πίων. ^[5]
- 26 Ἐν δὲ Σούσοις τῆς Περσίδος ὕδωρ εἶναι λέγουσιν, ὃ τῶν πιόντων ἐκπίπτειν ποιεῖ παραχρῆμα τοὺς ἐμπροσθίους ὀδόντας. κεχάρακται δὲ καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ ἐπίγραμμα τόδε· ὕδατα ταῦτα βλέπεις φοβερά, ξένε, τῶν ἅπο χερσὶ λουτρὰ μὲν ἀνθρώποις ἀβλαβῆ ἔστιν ἔχειν· ἦν δὲ βάλης κοίλης ποτὶ νηδύος ἀγλαὸν ὕδωρ, ἄκρα μόνον δολιχοῦ χεῖλεος ἀψάμενος, αὐτῇμαρ πριστῆρες ἐπὶ χθονὶ δαιτὸς ὀδόντες πίπτουσιν, γενύων ὀρφανὰ θέντες ἔδη. Ἐν δὲ Ἀλιφάνῳ τῆς Ἰταλίας φρεατίον ἐστὶ βαθύ, οὗ τὸ μὲν ὕδωρ βλέπεται, ἡλίκον δὲ ἂν τις χαλάσῃ σχοινίον, οὐκ ἐφάπτεται τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ὑπὸ τινος θεοῦ κωλύεται, ὥς φησιν Ἰσίγονος. ^[10]
- 28 Ἀουερνός ἐστι λίμνη ἐν Ἰταλίᾳ παρὰ Κούμας, εἰς ἣν τὰ ἐκ τῆς περικειμένης ὕλης ἐμπίπτοντα φύλλα ἢ κάρφη ἀφανῆ γίνεται βυθιζόμενα παραχρῆμα. Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, κατὰ Καρχηδόνα κρήνην εἶναι ἐλαίου προσηνεστέραν· ἂν δὲ μή τις ἀγνὸς προσίῃ, ἐκλείπειν αὐτήν.
- 30 Περὶ Γέλαν τῆς Σικελίας ἐστὶ λίμνη ἢ Σίλλα καλουμένη, ἐλαχίστη τὸ μέγεθος, ἣτις τοὺς ἐν αὐτῇ λουομένους εἰς τὸ ξηρὸν ἐκρίπτει ὥς ἀπ' ὀργάνου τινός, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. Περὶ τὸν Ἡριδανὸν ποταμὸν ἐστὶ λίμνη κατὰ τὰς Ἠλεκτρίδας νήσους, ὕδωρ ἔχουσα θερμὸν, ὁσμὴν δὲ βαρεῖαν, ἀφ' ἧς οὐδὲν ζῶον γεύεται.
- 32 Τὴν κατὰ Ἀβδηρα λίμνην Κύστειρον καλουμένην φασὶ τὸ Ξέρξου στράτευμα πίνον ἀναξηράναι. Ἰερώνυμος ἱστορήσεν, ἐν τῇ Ναβαταίων χώρᾳ τῶν Ἀράβων εἶναι λίμνην πικράν,

ἐν ἧ οὔτε ἰχθῦς οὔτε ἄλλο τι τῶν ἐνύδρων ζώων γίνεσθαι, ἀσφάλτου δὲ πλίνθους ἐξ αὐτῆς αἵρεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων.

- ³⁴ Πύθερμός φησιν· ἐάν τις σκύφον εἰς τὰς τοῦ Στρύμονος ποταμοῦ δίνας ἐμβάλη, τοῦτον εὐρήσει ἐν τῇ περὶ Ἀπολλωνίαν λίμνῃ. Φαέθων φησί, τὸν ἐν Βοσπόρῳ ποταμὸν οὕτως εἶναι ψυχρόν, ὥστε μηδὲν τῶν ζώων ὑπομένειν αὐτοῦ τὴν ψυχρότητα.
- ³⁶ Περὶ δὲ Ταρρακίαν τῆς Ἰταλίας φησὶν Ἰσίγονος λίμνην εἶναι Μυκλαίαν καλουμένην καὶ παρ' αὐτῇ πόλιν ἔρημον, ἧς τοὺς ἐνοικοῦντας στερηθῆναι τῆς πόλεως διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὕδρων. Ἐπὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ λίμνης καλουμένης Βηνάκου, οὔσης δὲ τὸ περίμετρον σταδίων φ', νῆσός ἐστιν οἰκουμένη κατάφυτος δένδρεσιν ἡμέροις, ἐπινηχομένη καὶ μεταβαίνουσα πρὸς τὰς τῶν πνευμάτων φοράς.
- ³⁷ τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν ἐτέρᾳ λίμνῃ τῆς Ἰταλίας Κουτυλία καλουμένη γίνεται. Ἔστι δὲ καὶ λάκκος Οὐαδίμωνος καλουμένη λίμνη οὐ μεγάλη ἐν Ἰταλίᾳ, ὁμοίως ἔχουσα νησία πλείονα πάσῃ πνοῇ μετακινούμενα. ^[5]
- ³⁹ Ἡ κατὰ Σάρδεις λίμνη, καλουμένη δὲ Κολόη, πλῆθος μὲν ὄψου πάμπολυ τρέφει, ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ νήσους οἰκουμένας πρὸς ἀπάτην· ἐπινήχονται γὰρ καὶ τῇ τῶν ἀνέμων πνοῇ συμμετοικοῦσι· πτηνῶν δὲ τῶν ἐνύδρων τοσοῦτο τρέφει πλῆθος ὥστε καὶ ταριχεύεσθαι. Τὸ δὲ κατὰ τὴν Σουσιανὴν ὕδωρ φασὶν εἶναι Μηδείας καὶ πεφαρμάχθαι καυστικοῖς φαρμάκοις· ὃ ρεῖ μὲν ἐκ πηγῆς τιнос, φυλάσσεται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων· ἔχει δὲ δύναμιν τοιαύτην· τὰ γὰρ χρυσθέντα ἢ βραχέντα ἐξ αὐτοῦ ζῶα ἢ σκεύη δειχθέντος μακρόθεν πυρὸς πρὸς αὐτὰ ἐπισπᾶται καὶ παραχρῆμα καίεται. ^[5]
- ⁴⁰ καλεῖται δὲ νάφθα, ἐξενεχθέντα μέντοι τῆς χώρας ἀπόλλυσι τὴν δύναμιν, ὡς ἱστορεῖ Ἰσίγονος. Ἐν Ἰταλίᾳ λίμνη Σάκατος καλουμένη, ἧς ὅταν τὸ ὕδωρ διαυγὲς γένηται, καταφαίνονται ἐν τῷ βυθῷ θεμέλιοι πολλοὶ καὶ ναοὶ καὶ πλῆθος ἀνδριάντων; φασὶ δὲ οἱ ἐπιχώριοι, πόλιν ποτὲ οὔσαν καταποθῆναι.
- ⁴¹ τὸ δ' αὐτὸ λέγεται καὶ περὶ τοῦ Κιμίνου λάκκου ἐν Ἰταλίᾳ ὡς πόλεως πρότερον οὔσης καὶ αἰφνιδίως καταποθείσης. Ἡ ἐν Μακεδονίᾳ λίμνη καλεῖται μὲν Λύχνις, διαπλέουσι δὲ αὐτὴν ἱστορίας ἔνεκεν· ἐγκύπτοντες γὰρ εἰς τὸν βυθὸν ὀρῶσι τρικλίνους πολυτελεῖς καὶ ἀργυρωμάτων ἄφθονον πλῆθος τῷ μεγέθει θαυμασίων καὶ χρυσέων πινάκων τε καὶ ἐκπωμάτων καὶ πάντων τῶν ἐν βασιλικῷ πλούτῳ πρὸς τρυφὴν κατασκευασμάτων. ^[5]
- ⁴³ Ἐν Λυδίᾳ ἐστὶ λίμνη Τάλα μὲν καλουμένη, ἱερὰ δὲ οὔσα νυμφῶν, ἣ φέρει καλάμων πλῆθος καὶ μέσον αὐτῶν ἕνα ὃν βασιλέα προσαγορεύουσιν οἱ ἐπιχώριοι. Θυσίας δὲ καὶ ἐορτὰς ἐπιτελοῦντες ἐνιαυσίους ἐξιλάσκονται· τούτων δὲ ἐπιτελουμένων, ἐπειδὰν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος κτύπος συμφωνίας γένηται, πάντες οἱ κάλαμοι χορεύουσι καὶ ὁ βασιλεὺς σὺν αὐτοῖς χορεύων παραγίνεται ἐπὶ τὴν ἡϊόνα, οἱ δὲ ἐπιχώριοι ταινίαις αὐτὸν καταστέψαντες ἀποπέμπουσιν, εὐχόμενοι καὶ εἰς τὸ ἐπιδόν αὐτόν τε καὶ ἑαυτοὺς παραγενέσθαι ὡς εὐετηρίας ὄντι σημείῳ, ὡς ἱστορεῖ Ἰσίγονος ἐν δευτέρῳ ἀπίστων. Κρᾶθις, ποταμὸς Ἰταλίας, τῶν λουομένων πυρσαίνων τὰς χαίτας, καθάπερ Ἰσίγονος ὁ ἱστορικός φησι, Σωτίων τε καὶ Ἀγαθοσθένους οἱ φιλόσοφοι, καὶ Εὐριπίδης ὁ τραγικός οὕτως ἰλέγων· ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις. ^[5]